

MÉS INFORMACIÓ

<https://www.ccma.cat/3cat/andreu-carranza-ens-presenta-la-novella-la-tomba-de-lebre/video/6220051>

<https://www.lrp.cat/lrp-arts/article/2254426-en-el-fons-els-catalans-som-un-poble-anarquista.html>

BIBLIOTECA | ALPICAT
SANT BARTOMEU

Plaça Països Catalans, 1
ALPICAT
Tel. 973 73 77 28
Whatsapp 606 12 78 33

A/e:

biblioteca@alpicat.cat

Web:

<http://www.alpicat.cat/biblioteca>

Catàleg Col·lectiu:

<http://argus.biblioteques.gencat.cat>

<http://atena.biblioteques.cat>

HORARI

De dilluns a divendres de 8:30 a 20:30

Bústia exterior de retorn de préstec

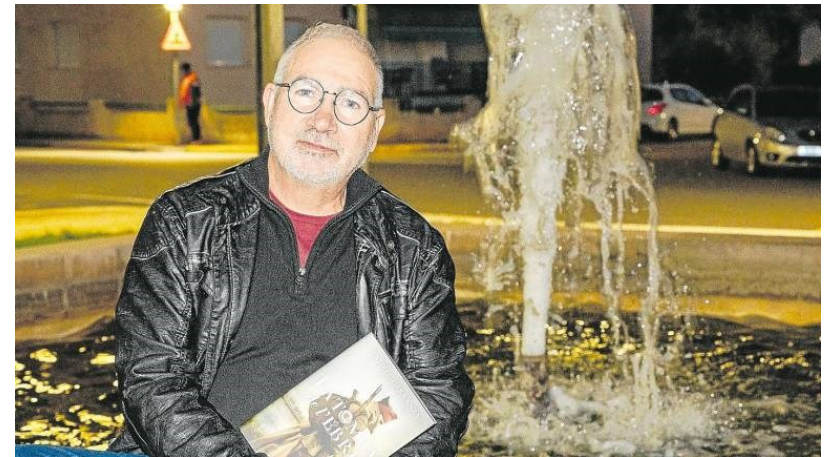
Ens trobem el dia:

29 de febrer de 2024, 21:15h.

Moderador: Andreu Loncà

ANDREU CARRANZA

La tomba de l'Ebre

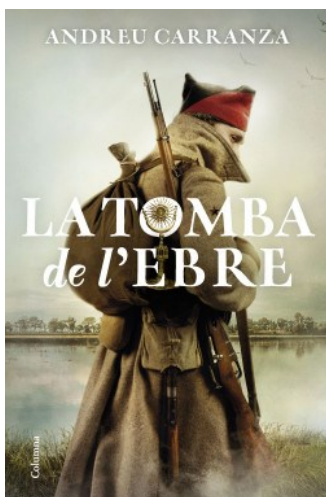

Ascó, 19 de juny de 1957

Es dedicà uns anys a la música, amb el grup de rumba ebrenc Lo Gitano Blanc. Com a escriptor es donà a conèixer amb el relat *La tinta de la immortalitat* (1991), premi Recull, i amb els poemes *Trilogia del deliri* (1993). En aquest gènere ha publicat també *A munpare* (2009).

El conjunt de gran part de la seva narrativa se centra en la geografia física i humana de les terres de l'Ebre, com pot comprovar-se en els relats aplegats a *Aigua de València* (1993), en els contes de *Riu avall* (1996) i en novel·les com *El desert de l'oblit* (1993), *Llibre de les set xibeques* (1997), *Anjub* (2000), premi Sant Joan, obra que el consolidà com a narrador, *La filla de la memòria* (2001), *El que l'herbolària sap* (2002), la novel·la històrica *L'hivern del Tigre* (2004), sobre la figura del general carlí Ramon Cabrera, *La clau Gaudí* (2007), en col·laboració amb Esteban Martín, i *Impremta Babel* (2009). L'any 2015 guanyà el premi Josep Pla amb la novel·la *El poeta del poble*, una recreació de Jacint Verdaguer, a la qual seguí *Ciutat de llops* (2017) i *La tomba de l'Ebre* (2022).

Club de Lectura - Biblioteca Sant Bartomeu

Subjugat pel títol, perquè vaig imaginar una novel·la que es desenrotllés a la batalla de l'Ebre, vaig agafar el darrer volum d'Andreu Carranza i vaig començar a llegir sense saber que se'm presentava a la imaginació de lector una gran i estranya història d'amor amb tot d'ingredients cuinats en l'obrador del sucre sentimental i la mel de romaní del parlar dels homes i les dones de l'Ebre.

Sense menystenir-ho gens, simplement per acotar, em sembla que *La tomba de l'Ebre* treu suc

i argument del que anomenem la literatura de cordill. O sigui la literatura que cerca un públic no pas forçosament escolar ni universitari ni llepafils. Un públic lector que sap que la guerra sol ser un teló de fons a les grans històries d'amor i de cobdícia.

L'espai narratiu de l'obra té com a centre la ciutat de Tortosa en temps de guerra i es desplega a la ciutat d'Amposta, model i exemple de col·lectivitzacions, i en general presenta el riu Ebre quasi com a personatge, i com veuran els lectors, com a mite actualitzat.

El temps, ben calculat, s'inicia a finals de juliol de 1936 –el lluminós i llòbrec estiu del 36– i s'acaba tot just la vigília de la gran batalla del juliol del 1938, la vespra de l'arxiconeguda batalla de l'Ebre, com si el novel·lista s'aturés al peu del gran esdeveniment.

Acotada en el temps i en l'espai, la veu narrativa és apassionadament lliure, despreocupada de preceptes, judicadora quan li dona la gana, valorativa i veloç en certes escenes, innocent, amb l'alè de l'historiador al clatell, aplicada a contar les contradiccions d'un personatge concret que es manté al llarg de la novel·la, i declina.

L'esperit d'aquesta veu, abusant del tòpic, és abassegador com el riu Ebre i obra per impuls només endreçat per la dèria de versemblança.

Com a lector atent –cadascú que pensi el que vulgui– m'he trobat anotant els excessos, gaudint de certs moments i admirant la galopada de la prosa i dels diàlegs, sempre atents al llenguatge popular.

Temàticament s'hi narren amb eficàcia els fets de juliol de 1936 en territori republicà que havien estat contats en llibres d'assaig periodístic o d'història local i s'enllaça amb un misteri de caràcter històric poc conegut: l'anomenat tresor de la Catedral i del papa Luna, que deriva en una trama que acaba esdevenint secundària.

Sense contemplacions, el lector seguirà les aventures d'una galeria de personatges que el novel·lista va traçant amb línies fortes, amb accions i escenes demolidores, sabent més que allò que els personatges saben. Amb un punt de vista omniscient, el narrador perfila personatges i espais, on a l'inici destaquen l'anomenat Fuet, sanguinari de la FAI, que afilla Cinto, personatge revés, llibertari adolescent, la seua mare Pilar, el caporal Martínez, l'anarquista Clara, els inevitables capellans Tomàs i Ignasi, el malparlat Rabosa, el calavera Varisto, i altres secundaris prou ben dibuixats. Són personatges tallats d'una peça, amb finor. Tal vegada sigui el jove Cinto el que evolucioni més, en cert sentit, però no pas excessivament, el personatge es belluga amb una certa rigidesa.

Tots aquells que van nàixer en un espai marcat físicament i psicològicament per la darrera guerra d'Espanya –per les batalles concretes, pel record dels morts i dels exiliats– de segur que hi trobaran estímuls i raons per seguir llegint aquesta novel·la que il·lustra prou bé amb peripècies i aventures el que ha volgut saber una generació condemnada al silenci primer per la dictadura i després per la democràcia. Viscuda com una experiència dolorosa, silenciada pels vencedors de la contesa, arraconada pels nous rics del desenvolupament, autors com ara Andreu Carranza s'entossudeixen a contar, des del seu punt de vista, aquell fabulós desastre que fou la guerra del 1936-1939.

Com a lector només puc dir que he gaudit profundament de la lectura. Hi veig l'expressió literària, una miqueta endolcida pels motllos de la literatura de consum, d'una rebel·lió juvenil, de voler saber, de voler explicar a les envistes de la senectut allò que els nostres pares callaven.

Andreu Loncà

La Veu dels Llibres, 31 de desembre de 2022